

Til nr. 6.

Forslaget åbner mulighed for at lette adgangen til regulering af grænsen mellem to eller flere sognekommuner i tilfælde, hvor den befolkningsmæssige og erhvervsmæssige udvikling har gjort de nuværende grænser mindre hensigtsmæssige, f. eks. hvor en bymæssig bebyggelse er beliggende i flere kommuner. Den tidligere regels strenge krav om, at den nuværende kommuneinddeling skal frembyde særlig omfattende ulemper, og at der skal foretages en nøje undersøgelse af disse ulemper m. v., er lempet, og i tilfælde, hvor grænsereguleringen ønskes foretaget i forbindelse med en almindelig ændring af den kommunale inddeling i området, er det fundet tilstrækkeligt at kræve, at det ud fra en almindelig vurdering af forholdene forekommer hensigtsmæssigt at regulere grænsen i overensstemmelse med befolkningens ønsker.

Kravet om afstemning blandt de kommunale vælgere er foreslået ændret således, at afstemning ikke længere skal være nødvendig i de kommuner, der vel berøres af nyordningen, men ikke er genstand for nogen deling. Det må her være tilstrækkeligt, at sognerådet går ind for grænsereguleringen, således at betingelserne bliver de samme for en sognekommunes sammenlægning med en hel sognekommune (§ 52) og med en del af en sognekommune (§ 51). Også i den sognekommune, der skal deles, er afstemningskravet foreslået ændret. Det er efter forslaget alene nødvendigt at foretage afstemning i den del af sognekommunen, der skal lægges sammen med en anden kommune, medens den gældende bestemmelse kræver afstemning i hele kommunen, uden dog at stille som betingelse, at vælgerne i begge områder skal gå ind for nyordningen. Der er derfor ikke tale om nogen større realitetsændring, og da den øvrige del af sognekommunen i mange tilfælde samtidig vil blive lagt sammen med en eller flere sognekommuner til anden side, vil der hyppigt blive tale om afstemning i hele kommunen. Men muligheden for at begrænse afstemningen er til stede, og det vil have særlig betydning i tilfælde, hvor der er tale om en mere beskedne grænseregulering.

Der må ligge en tilstrækkelig garanti mod vælgerne eventuelle ønske om mindre hensigtsmæssige grænsereguleringer i kravet om, at amtsrådet skal gå ind for nyordningen med $\frac{2}{3}$ af sit medlemstal, og nyordningen i det hele skal tiltrædes af indenrigsministeren.

Til nr. 7.

Det foreslås, at sammenlægning af en mindre købstadkommune eller flække med omkringliggende sognekommuner kan gennemføres, når der

er enighed mellem kommunalbestyrelserne, og indenrigsministeren går ind for sammenlægningen. Da amtsrådets samtykke i dag kræves til sammenlægning af sognekommuner indbyrdes, jfr. § 52, og den nye kommune i øvrigt skal høre under amtskommunen, er det naturligt, at også amtsrådet skal tilslutte sig sammenlægningen.

At sådanne kommuner hører til amtsråds-kredsen betyder, at beboerne har valget og er valgbare til amtsrådet, og at amtskommunen står for varetagelsen af de større lokale opgaver i området (sygehusvæsenet, visse sundhedsopgaver, større vejopgaver m.m.). Amtskommunen opkræver til gengæld sædvanlige amtsskatter i kommunen. Det har fra Den danske Købstadforenings side været fremhævet, at det ikke ville være urimeligt, om der blev åbnet mulighed for en vis nedsættelse af de amtskommunale bidrag i tilfælde, hvor en sådan kommune på grund af sin særlige stilling ikke med samme vægt som andre kommuner i amtsråds-kredsen belaster amtskommunens administrationsudgifter etc. En eventuel særbeskatning i disse kommuner vil med den nuværende amtskommunale beskatning imidlertid være meget vanskelig at praktisere, og det relativt beskedne beløb, der i givet fald vil kunne være tale om at give lempelse for, vil formentlig blive opvejet ved, at der inden for købstadens område ikke vil blive pålignet amtskommunale bygningsskatter.

I det omfang, kommunerne ikke ved sammenlægning kan gå ind for etablering af en kommune med ren sognekommunal status, giver forslaget indenrigsministeren mulighed for ved særlige regulativer at stille de sammenlagte kommuner på stort set samme måde, som Marstal handelsplads kommune i dag er stillet. Marstal handelsplads er undergivet indenrigsministeriets tilsyn, og købstadkommunallovens styrelsesregler finder anvendelse på kommunen. I den øvrige lovgivning er Marstal handelsplads kommune hyppigt sidestillet med købstæderne — det gælder i relation til vejbestyrelsesloven, landsbyggeloven, den kommunale valglov, loven om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister, kommuneskattelovene m. v. — medens andre love stiller handelspladskommunen som sognekommune. Foruden de love, der omhandler de amtskommunale opgaver, gælder det f. eks. skoletilsynsloven, folkebiblioteksloven m. m.

I det særlige regulativ må indenrigsministeren som anført have adgang til at stille de sammenlagte kommuner på samme måde som Marstal kommune, men det kan påregnes, at der i et vist, men beskedent omfang vil være behov for i regulativet at give kommunen en lidt anden stilling end Mar-